

РЕШЕНИЕ

№ 339

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000250 по описа за 2023 година

взе предвид следното:

Въззивното производство по реда на чл.613а, ал.1 ТЗ е образувано по жалба на „Портал“ЕООД, ЕИК 130479867, чрез адв.В. Д. от САК насочена против Решение № 260000/03.01.2023 г., постановено по т.д.н. № 199/2020 г. по описа на СГС, ТО в частта му, с която производството по посоченото дело е спряно на осн.чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ.

Надлежната си процесуална легитимация в производството дружеството жалбоподател обосновава с факта, че е кредитор с приети вземания в производството по несъстоятелност по т.д. № 199/2020 г. по описа на СГС, ТО, поради което и има право на жалба по смисъла на чл.613а, ал.2 ТЗ.

В депозираната такава се правят оплаквания за недопустимост на атакувания съдебен акт, поради нищожността на обуславящото решене № 767/01.06.2020 г., постановено по реда на чл.632, ал.1 ТЗ, но в което липсвали повечето от реквизитите по чл.711 ТЗ - постановяване на общ запор и възбрана върху имуществото на длъжника; прекратяване правомощията на органите му; лишаване на длъжника от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността; постановяване започване на осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността и разпределение на осребреното имущество.

Посочените реквизити били задължителни за всички решения за обявяване в несъстоятелност, вкл. и при хипотезата на чл.632, ал.1 ТЗ. Те липсвали в постановеното решение № 767/01.06.2020 г. и този недостатък не можел да се отстрани с допълването им с нов съдебен акт.

Гореизложеното водело до процесуална недействителност на решението от 01.06.2020 г. - т.е. - до неговата нищожност, който обезсмислял целия процес по несъстоятелност.

Отделно се поддържа неправилност на обжалваното решение, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на съдопроизводствените правила и противоречия с материалния закон – ТЗ, в нормите му на чл.632, ал.1 - ал.5.

Твърди се, че т.д. № 199/2020 г. било инициирано по нередовна молба по чл.625 ТЗ, поради липсата на законен представител на дружеството-ответник и на волеобразуващ орган, а от там и при липса на надлежна пасивна процесуална легитимация. Едноличният собственик на капитала на „Мусала Ив“ЕООД Г. С. Д. починал на ***** г., което сочело на липса на волеобразуващ орган и на законен представител на това дружество, който факт, според дружеството въззивник, сочел на липса на надлежна пасивна процесуална легитимация по молбата по чл.625 ТЗ. Поради това и постановеното въз основа на нея решение било недопустимо.

Поддържа се, че с факта на смъртта на едноличния собственик на капитала му „Мусала Ив“ЕООД се прекратило по силата на закона, преди откриване на производството по несъстоятелност и обявяване на неплатежоспособността му.

По подробно изложени съображения в подкрепа на гореизложените оплаквания се иска от настоящата инстанция на първо място да обезсили, а в условието на евентуалност - да отмени обжалваното решение.

В отговор по въззивната жалба „Престън Еко“ ЕООД, също кредитор с прието вземане в производството по несъстоятелност, чрез процесуалния си представител, оспорва развитите в нея оплаквания и по подробно изложени съображения във подкрепа оборването им поддържа правилност на обжалваното решение.

Длъжникът в производството не е взел становище по жалбата.

Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав, като съобрази данните по първоинстанционното дело, приема следното:

Въззивната жалба на „Портал“ЕООД, е процесуално допустима - подадена в преклузивния срок по чл.259, ал.1 ГПК, във вр. с чл.613а, ал.1 ТЗ /обжалваното решение е публикувано по партидата на длъжника на датата на постановяването му/ от надлежно процесуално легитимирана страна по чл.629б ТЗ - въззивното дружество е кредитор с прието вземане в производството по несъстоятелност, включено в одобрения от съда списък на приетите вземания, съгласно чл.693 ТЗ, и има право да обжалва процесното решение, за което е предвидена последваща въззивна проверка.

Разгледана по същество настоящият решаващ състав жалба за неоснователна, по следните съображения:

Извършената служебна справка по партидата на длъжника в ТР, както и данните по първоинстанционното дело установяват безспорно, че с Решение № 767/01.06.2020 г. постановено по т.д.н. № 199/2020 г. по описа на СГС, ТО, е обявена неплатежоспособността и е открито производство по несъстоятелност по отношение на „Мусала Ив“ЕООД, постановено и прекратяване дейността на търговеца, делото е било спряно и е указано на кредиторите по реда на чл.632, ал.2 ТЗ, че спряното производство може да бъде възобновено в едногодишен срок от решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако се установи, че е налично достатъчно имущество или се депозира по изрично посочена сметка на СГС необходимата сума за предплащане на първоначалните разноси по реда на чл.629б ТЗ в размер на 10 000 лв.

С определение № 60234/13.12.2021 г. по т.д. № 2456/2021 г. на ВКС, II т.о., потвърдено с определение № 143/5.04.2020 г. по ч.т.д. № 405/2022 г. на ВКС, I т.о., е била оставена без разглеждане молбата на „Портал“ ЕООД за отмяна на влязлото в сила решение от 1.06.2020 г. по т.д. № 199/2020 г. на СГС, с което е открито производството по несъстоятелност.

Т.к. въззивното дружество предплатило необходимите за развитието на производството по несъстоятелност разноси и е представило молба с доказателства за това пред съда по несъстоятелност, с Решение от 02.06.2021 г. същият е възобновил производството. С решение на ОС на кредиторите от 28.09.2021 г. е бил избран синдик. Поради изчерпване на наличните средства за развитие на производството по несъстоятелност впоследствие производството отново е било спряно с Решение № 260385/07.06.2022 г. и респ. - възобновено отново с последващо Решение № 260448/30.06.2022 г. след предплащане на определената от съда сума от 6 000 лв. за осигуряване развитието на производството.

Съответно - с последващо Решение № 260496/25.07.2022 г. на осн.чл.710 ТЗ е постановен общ запор и възбрана върху имуществото на дружеството - длъжник, прекратени са правомощията на органите му, дружеството е лишено от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността и е постановено започване осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността и разпределението му.

Въз основа на постъпил от синдика М. доклад от 02.12.2022 г. до съда по несъстоятелността, в който е било направено искане за разрешаване на плащания за покриване разносните по несъстоятелността за съответния месечен период, вкл. е посочено, че предплатените от кредиторите разноски за издръжка на производството по несъстоятелност са изчерпани и е поискано кредиторите да се задължат да предплатят допълнително сумата от 6 000 лв. за развитието на това производство през следващите шест месеца, вкл. съобразявайки липсата на доказателства длъжника да разполага с имущество, което да обезпечи посочените разноски, с определение от 02.12.2022 г. съдът по несъстоятелността е указал на кредиторите да внесат сумата от 6 000 лв. за осигуряване развитието на производството по несъстоятелност, вкл. е разяснил последиците от неизпълнение на това указание.

Посоченото определение е било обявено в книгата по чл.634в, ал.1 ТЗ на 05.12.2022 г., считано от която дата до датата на постановяване на обжалваното определение не са налице доказателства /а и не се твърди/ някои от кредиторите с приети вземания да е предплатил определенията от съда разноски.

Предвид на тези факти съдът по несъстоятелността е спрял производството по делото.

Установява се още от данните по делото и справка в ТР по партидата на длъжника, че с определение от 26.08.2021 г., обявено в ТР на същата дата, на осн. чл. 692, ал. 1 ТЗ е изменен и одобрен списъкът на предявените в срока по чл. 685 ТЗ и приети от синдика вземания на кредиторите на длъжника, обявен в ТР на 20.07.2021 г.

Според последния кредитори с приети вземания са, както следва: 1/ „Престън Еко“ ЕООД – за вземания в общ размер на 1 689 000 лв., дължими по договор за финансова помощ от 9.06.2006 г. и анекси към него; 2/ „Портал“ ЕООД – за вземания в общ размер на 267 289,34 лв., дължими по договор за строителство, и присъдени с влезли в сила решение от 24.11.2010 г. по т.д. № 119/2010 г. на СГС и решение от 15.07.2016 г. по т.д. № 8526/2013 г. на СГС; 3/ „Силкопи“ ЕООД – за вземане в размер на 318 358,42 лв., дължимо по споразумение от 18.12.2014 г.

Представената и към настоящата въззивна жалба справка от 20.04.2022 г. от НБД „Население“ е налична по първоинстанционното дело и от нея се установява, че Г. С. Д., който според данните от ТР е едноличен собственик на капитала на „Мусала Ив“ ЕООД /вписан на 02.05.2012 г./, е починал на 6.05.2020 г.

При така установеното от фактическа страна в рамките на правомощията си по чл.269 ГПК, след като извърши служебно проверка на обжалваното решение въззивната инстанция установи, че то е валидно, допустимо и правилно.

В случая предмет на въззивно обжалване е първоинстанционно решение, с производството по делото по несъстоятелност е спряно в специалната хипотеза на чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ.

Според текстът на последната ако в хода на производството по несъстоятелност се установи, че наличното имущество на длъжника е недостатъчно за покриване на разносните по производството, съдът следва да приложи правилата на ал.1 – ал.4 ТЗ.

Същите са уредени в изрична последователност, а именно: съдът да определи сумата за покриване на началните разноски, както и срок за предплащането ѝ от лицата по чл.625 ТЗ или от друг кредитор; сумата да не е предплатена до момента на постановяване на решението по чл.632, ал.1 ТЗ; съдът да постанови решение, с което едновременно да обяви длъжника в несъстоятелност, прекрати дейността на предприятието му и спре производството по несъстоятелност; спряното производство може да бъде възобновено по молба на длъжника или на кредитор, подадена в 1-годишен срок от вписване на решението, ако молителят удостовери, че е налице достатъчно имущество или ако депозира

необходимата сума за предплащане на началните разноси по чл.629б ТЗ; при липса на искане за възобновяване в посочения срок или при липса на основания за това съдът постановява решение за прекратяване на производството по несъстоятелност и за заличаване на длъжника от търговския регистър.

В казуса при съблюдаване на първото от горепосочените правила - определяне размерът на подлежащата на внасяне сума по чл.629б ТЗ с необжалваемо определение на съда, първоинстанционният съд е съобразил конкретният размер с критериите по чл.629б, ал.2 ТЗ - същият на практика се изчерпва с определеното възнаграждение на синдика за шест месеца, като не са предвидени други разходи за издръжка на производството по несъстоятелност.

Стриктното тълкуване на нормата на чл.629б, ал.2 ТЗ предполага, че размерът на подлежащата на предплащане сума се определя според текущото възнаграждение на синдика и очакваните други разноси и обжалваното определение е съобразено с това тълкуване, предвид че определения от първоинстанционният съд размер на необходимата като депозит за предплащане на бъдещите разноси е при спазване критериите по чл.629б, ал.2 ТЗ - основан е само на вземанията за текущите възнаграждения на синдика, като дори не включва останалите очаквани разноси за разумен период за в бъдеще.

Ето защо и обжалваното определение се явява правилно.

Аргумент за последното може да се извлече и от съдържанието на самата въззивна жалба, в която на практика не са формулирани никакви оплаквания за неправилност на самото обжалвано решение под № 260000/03.01.2023 г.

Оплакванията в нея касаят предходно постановени актове на съда по несъстоятелността в производството по делото - най-вече на Решението от 01.06.2021 г. за откриване на производството по несъстоятелност, с твърдения за неговата нищожност/недопустимост, поради постановяването му при вече настъпило по силата на самия закон /чл.157, ал.1 ТЗ/ прекратяване на дружеството длъжник „Мусала ИВ“ ЕООД поради предхождащата откриването на производството по несъстоятелност смърт на едноличния собственик на капитала му Г. С. Д. /починал на ***** г./.

Решаващият състав счита тези оплаквания за неотнормими към предмета на настоящето производство, изчерпващ се с осъществяване на въззивен контрол по отношение конкретния обжалван съдебен акт.

За пълнота излага и следните мотиви за тяхната несъстоятелност:

Теорията и константната практика приемат еднозначно, че нищожно е онова съдебно решение, което не отговаря на изискванията за валидност - т.е. да е постановено от надлежен орган /надлежен състав/, в пределите на правораздавателната власт на съда, в писмена форма и да е подписано.

Съответно - недопустимо е съдебно решение, постановено въпреки правото на иск или при ненадлежащото му упражняване, вкл. и когато съдът е бил десезиран, както и при липсата на положителна или наличието на отрицателна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск, вкл. когато съдът се е произнесъл по непредявен иск или е постановил решение извън предмета на спора, както и нарушение на диспозитивното начало.

Установеното по делото категорично сочи на липса на която и да е от посочените хипотези, доколкото Решение №767/01.06.2020 г. е постановено от надлежен орган - СГС, в надлежен състав, в рамките на правораздавателната му власт - ГПК и ТЗ оправомощават именно съда по седалището на длъжника, какъвто в случая е СГС, да постанови решение за откриване на производство по несъстоятелност, респ. - да го спре при наличие на предвидените в ТЗ предпоставки. Следователно всяко едно от решенията - за откриване производство по несъстоятелност срещу „Мусала ИВ“ ЕООД и за спиране на производството по делото, са валидно постановени.

Отделно от това решение № 767/01.06.2021 г. е влязло в сила, който факт безсъмнено е известен на настоящия въззивник, чиято молба за неговата отмяна по реда на чл.303 ГПК е била оставена без разглеждане с определение № 60234/13.12.2021 г. по т.д. № 2456/2021 г. на ВКС, II т.о., потвърдено с определение № 143/5.04.2020 г. по ч.т.д. № 405/2022 г. на ВКС,

І т.о.

А след като то е влязло в сила е недопустимо настоящият съд, вкл. в настоящето производство да извършва проверка за неговата допустимост.

Неоснователно е и възражението, че смъртта на едноличния собственик и управител на несъстоятелни длъжник, довело до прекратяване на последния по силата на закона /чл.157, ал.1 ТЗ/, сочело на нищожност/недопустимост на решението за откриване на производство по несъстоятелност и на настоящето обжалвано такова, т.к. предпоставяло развитие на производство по ликвидация, а при непровеждането на такава - на липса на пасивна процесуална легитимация в лицето на „Мусала Ив“ЕООД по молбата по чл.625 ТЗ, тъй като дружеството нямало надлежни органи на управление и представителство.

На същото следва да се отговори, че нормата на чл. 611 ТЗ установява възможността производство по несъстоятелност да се открива и за починал или за заличен в търговския регистър едноличен търговец, ако преди смъртта, съответно преди заличаването, той е бил неплатежоспособен. По аргумент на по – силното основание следва, че смъртта на едноличния собственик на дружество не води до прекратяване на производството по несъстоятелност, нито обуславя недопустимост на актовете постановени в хода на производството, в това число и на Решение № 767/ 01.06.2020 г.

Отделно от това установи се в случая, че едноличният собственик на капитала на „Мусала Ив“ЕООД Г. С. Д. е починал след подаване на молбата по чл. 625 ТЗ, инициирала производството по т.д. № 199/2020 г. по описа СГС и преди постановяване на решението по чл. 630 ТЗ.

Предвид на този факт дори да се сподели доводът на въззивника, че с факта на смъртта на едноличния собственик на капитала на ЕООД последното се прекратява по силата на закона , то в случая едва от ***** г. следва да се приеме, че е било налице основание за откриване на производство по ликвидация.

На самостоятелно основание дори и такова да е било образувано, факта на влизане в сила на решението за откриване на производството по несъстоятелност налага на основание чл. 272а ТЗ производството по ликвидация да бъде първо спряно, а след влизане в сила на решението за откриване производство по несъстоятелност и прекратено, за да се даде възможност на кредиторите, да се удовлетворят само в хода на универсалното принудително изпълнение, предвид че според приложимия материален закон производството по несъстоятелност винаги има приоритет над производството по ликвидация.

Допълнителен аргумент в подкрепа на изложеното може да се почерпи и от чл.611, ал.3 ТЗ, сочещ че производство по несъстоятелност се открива и за неплатежоспособно търговско дружество в ликвидация.

На друго отделно основание фактът, че към датата на постановяване на решението за откриване на производство по несъстоятелност, вкл. на обжалваното в настоящето производство решение несъстоятелният длъжник няма назначен управителен, респ. - представителен орган, не предпоставя по никакъв начин недопустимост или неправилност на посочените съдебни актове, още повече, че въззивникът не е процесуален субституент на длъжника в производството и не може да се позовава на нарушаване на неговите права.

По изложените съображения, като правилно, обжалваното решение следва да се потвърди.

Съобразно изхода от спора и по правилото на чл.78, ал.3 ГПК в полза на „Престън еко“ЕООД следва да се присъдят сторените от него по делото пред въззивната инстанция разноски за платено адвокатско възнаграждение на процесуалния му представител, съобразно приложения списък по чл.80 ГПК и доказателствата към него за извършването им /договор за правна защита и съдействие и платежно нареждане от Първа инвестиционна банка от 31.03.2023 г./, в размер на 1 440 лв.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260000/03.01.2023 г., постановено по т.д.н. № 199/2020 г. по описа на СГС, ТО.

ОСЪЖДА „Портал“ЕООД, ЕИК 130479867 да заплати на „Престън еко“ЕООД, ЕИК 831677264 сумата от 1 440 лв. сторени разноси по делото пред въззивната инстанция за платено адвокатско възнаграждение на процесуалния му представител.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 и ал.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____